

खुल्ला प्रतियोगिता लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

अधिकृतस्तर अधिकृत (प्रशासन) प्रथम पत्र (वस्तुगत)

पूर्णाङ्क: १×१००=१००
समय: ३:०० घण्टा

१. पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय ऐन नियम
२. नेपालमा विश्वविद्यालयको इतिहास
३. उच्च शिक्षाको विकास
४. नेपालको भूगोल
५. नेपालको विकासक्रम तथा इतिहास
६. नेपालको राजनैतिक घटनाक्रम
७. नेपालका धर्म संस्कृति तथा परम्परा
८. राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय नवीनतम गतिविधिहरू
९. नेपालको आर्थिक विकासक्रम तथा यससँग सम्बद्ध घटनक्रमहरू
१०. नेपालको संविधान, ऐन तथा कानूनहरू
११. सार्वजनिक प्रशासन
१२. सार्वजनिक खरिद ऐन
१३. शैक्षिक प्रशासन
१४. सामान्य प्रशासन
१५. आर्थिक प्रशासन
१६. कर्मचारी प्रशासन
१७. अभिलेख व्यवस्थापन
१८. सुशासन
१९. E-Governance
२०. विज्ञान प्रविधि
२१. खेलकुद
२२. वातावरण
२३. संवैधानिक अंगहरू
२४. साहित्य
२५. बजेट
२६. विश्वको राजनीति
२७. राष्ट्रिय क्षेत्रीय तथा अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाहरू
२८. योजना निर्माण तथा राष्ट्रिय योजना आयोग सम्बन्धी

अधिकृतस्तर
अधिकृत (प्रशासन)
द्वितीय पत्र (विषयगत)

पूर्णाङ्क: १००
समय: ३:०० घण्टा

१. शैक्षिक प्रशासन, योजना र व्यवस्थापन:

- शिक्षा र सामाजिक, आर्थिक र राजनैतिक विकास
- नेपालको शैक्षिक इतिहास र महत्त्वपूर्ण शैक्षिक घटनाहरू
- शैक्षिक प्रशासन यसको उद्देश्य र कार्यक्षेत्र उत्तरदायित्व
- पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयको शैक्षिक प्रशासन, केन्द्रीय प्रशासन, क्याम्पस प्रशासन सम्बन्धी
- शैक्षिक योजनाको अवधारणा र उद्देश्य पू.वि.को आवधिक रणनीतिक योजना UGC, QAA
- शैक्षिक योजनाको निर्माणका प्रक्रियाहरू: (आवश्यकताको पहिचान, उद्देश्य निर्माण, नीति निर्माण, प्राथमिकता निर्धारण र सम्भाव्य अध्ययन)
- शैक्षिक व्यवस्थापनको अवधारणा र यसको महत्त्व, क्षेत्र फाइदा सिमाहरू
- शिक्षा योजना निर्माण, कार्यान्वयन, मूल्यांकन र सुधारका आधारहरू
- सेवाग्राहीलाई पुष्ट्याउने सेवा (Service Delivery) संयन्त्र र योजनाहरू
- QAA आधारण महत्त्व अन्तर्राष्ट्रिय मामला

२. शैक्षिक अनुसन्धानको उद्देश्य, यसको महत्त्व, आवश्यकता

- नीति निर्माण तथा योजना र कार्यक्रमको तर्जुमामा अनुसन्धानको प्रयोग र भूमिका
- सार्वजनिक व्यवस्थापनमा तथ्यांक र सूचनाको उपयोगिता
- सूचना प्रविधि सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति
- सूचना तथा राष्ट्रिय नीति सम्बन्धी ज्ञान

३. आर्थिक प्रशासन र लेखा सम्बन्धी ज्ञान:

- नेपालको समग्र आर्थिक नीति र आर्थिक प्रशासन
- सार्वजनिक प्रशासनमा आर्थिक प्रशासनको महत्त्व
- आर्थिक प्रशासनमा प्रशासनिक प्रमुखको जिम्मेवारी जवाफदेहिता
- आर्थिक अनुशासन, समस्या र समाधानका उपायहरू
- बजेट यसका किसिम र बजेट निर्माण प्रक्रिया
- सार्वजनिक खरिद ऐन
- विश्वविद्यालयको लेखा प्रणाली
- सार्वजनिक प्रशासनमा आन्तरिक लेखा परीक्षण र बाह्य लेखा परीक्षण

४. संविधान सम्बन्धी:

- नेपालको संविधान २०७२ का प्रमुख विशेषताहरू कार्यपालिका, न्यायपालिका र व्यवस्थापिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
- नेपालको संविधानमा उल्लेख मौलिक हकहरू
- संविधान, ऐन, नियम र कार्य व्यवस्थापन प्रणालीको अर्थ र भिन्नता

५. नेपालमा उच्च शिक्षा व्यवस्थापन र चुनौती:

- नेपालमा उच्चशिक्षाको विकासक्रम
- उच्च शिक्षाको सम्बर्द्धनमा पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयको भूमिका
- नेपालमा स्थापित विश्वविद्यालयहरू तिनीहरूको वर्तमान अवस्था र अन्तरसम्बन्ध
- शिक्षामा राज्यको भूमिका
- उच्च शिक्षामा देखिएका चुनौतिहरू र भावी सोच
- शैक्षिक नीतिमा देखिएका चुनौतिहरू

अधिकृतस्तर
अधिकृत (प्रशासन)
तृतीय पत्र (विषयगत)

पूर्णाङ्क: १००
समय: ३:०० घण्टा

१. सार्वजनिक प्रशासनको संगठन प्रणाली र व्यवस्थापन:

- सार्वजनिक प्रशासनको परिचय र यसका क्षेत्रहरू
- सार्वजनिक प्रशासन र सार्वजनिक नीति निर्माण एवं नीति कार्यान्वयन
- सार्वजनिक प्रशासन र सार्वजनिक निजी साभेदारी
- सार्वजनिक प्रशासन र सार्वजनिक दायित्व
- सार्वजनिक व्यवस्थापन र सुशासन
- सार्वजनिक संगठन, यसको अधिकार र दायित्व
- सार्वजनिक संगठन र यसको आधुनिक स्वरूप
- सार्वजनिक संगठन र संगठन निर्माणका आधारहरू
- सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियमन, पदसोपान, निर्णय प्रक्रिया, नेतृत्व, भाषिक प्रत्यायोजन र निरीक्षण, सुपरीवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयको सांगठनिक स्वरूप, यसका समस्याहरू र सुधारका क्षेत्रहरू

२. कर्मचारी तन्त्र र कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्ष:

- कर्मचारीतन्त्रको अवधारणा र यसका आधारभूत तत्त्वहरू
- कर्मचारी तन्त्रका प्रकारहरू
- सार्वजनिक प्रशासनमा कर्मचारीतन्त्रको स्थान र प्रशासन सुधार
- कर्मचारीतन्त्र र ट्रेड युनियन, कर्मचारी संगठनको अधिकार र यसका सकारात्मक तथा नकारात्मक पक्षहरू
- कर्मचारीतन्त्रका दुर्बल र सबल पक्षहरू (कार्य विवरण र विश्लेषण)
- कर्मचारीको आचरण, अनशासन र पू.वि.मा रहेका यस सम्बन्धी व्यवस्थाहरू
- कार्य मूल्यांकन र विशिष्टीकरण
- कार्यालय समयको लचकता र कार्यालय समयको महत्त्व

३. सार्वजनिक प्रशासन सञ्चालन विधिहरू र यसको उत्तरदायित्व:

- नेतृत्व र विकास
- उत्प्रेरणा सार्वजनिक प्रशासनमा यसको महत्त्व
- सार्वजनिक प्रशासनमा सञ्चार यसको आवश्यकता
- समन्वयको परिभाषा, समन्वयका तरिकाहरू र यसको महत्त्व
- अधिकार प्रत्यायोजन, विकेन्द्रीकरण, अधिकार निक्षेपण, स्वायत्तता र यसको कार्यान्वयन

- सुपरीवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- अभिलेख व्यवस्थापन
- निर्णय लिने प्रकृया र यसको आधारभूत सिद्धान्त
- सार्वजनिक व्यवस्थापन
- सर्वजनिक जिम्मेवारी, कार्य क्षमता, प्रभवकारिता, सहभागिता, सार्वजनिक सुनुवाई
- उत्तरदायित्व बढाउने उपायहरू
- सेवा प्रवाह र सुशासन

४. पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय ऐन र नियमावली सम्बन्धी

५. समस्या र समाधान

**

